

ชื่อโครงการ กรุงเทพฯ เมืองอาหารปลอดภัย
 หน่วยงานที่รับผิดชอบ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ สำนักงานเขตหลักสี่
 ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

หลักการและเหตุผล

จากการดำเนินการโครงการกรุงเทพฯ เมืองอาหารปลอดภัยในรอบ ๙ ปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นมา ในภาพรวมพบว่าสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยด้านอาหารมีแนวโน้มลดลง โดยสถิติการปนเปื้อนทั้งสารเคมีอันตรายและเชื้อโรคที่ก่อให้เกิดโรกระบบทางเดินอาหารในปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ พบร้อยละ ๓.๖ ๖.๒ ๘.๐ ๔.๘ ๒.๙ ๓.๔ และ ๒.๔ ตามลำดับ และลดลงเหลือร้อยละ ๑.๙ ในปี ๒๕๕๖ โดยพบว่าสาเหตุหลักคือการปนเปื้อนด้านจุลินทรีย์ สอดคล้องกับอัตราป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันต่อแสนประชากรในกรุงเทพมหานครซึ่งพบว่ามีแนวโน้มลดลงเช่นกัน โดยพบว่าในปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ พบอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนเท่ากับ ๘๔๗.๑๒ ๘๔๙.๕๐ ๘๒๑.๘๕ ๗๑๕.๙ ๗๐๒.๐๗ ๗๗๒.๐๖ และ ๖๙๖.๖๓ ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าสถานการณ์ความปลอดภัยด้านอาหารและอัตราป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันในกรุงเทพมหานครจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้นก็ตาม แต่กรุงเทพมหานครยังคงเผชิญกับสภาพปัญหาความไม่ปลอดภัยด้านอาหาร ทั้งนี้ สืบเนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นแหล่งศูนย์รวมของวัตถุดิบอาหาร เป็นแหล่งกระจายสินค้า แหล่งวัตถุดิบอาหารส่วนใหญ่มีการนำเข้ามาจากต่างจังหวัด ซึ่งมีอยู่หลากหลายช่องทางการผลิตวัตถุดิบอาหารซึ่งคือต้นน้ำของอาหารเป็นขั้นตอนการผลิตที่อยู่นอกเหนือการควบคุมกำกับดูแลของกรุงเทพมหานคร ส่งผลให้แหล่งจำหน่ายอาหารซึ่งก็คือปลายทางของอาหารก่อนที่จะถึงมือผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครยังคงพบความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารเคมีต่างๆ ในวัตถุดิบอาหาร ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัยในกรุงเทพมหานครมีความยั่งยืนและเกิดประโยชน์ต่อชาวกรุงเทพมหานครอย่างสูงสุด สำนักงานเขตหลักสี่จึงได้จัดทำโครงการกรุงเทพฯ เมืองอาหารปลอดภัย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้น ภายใต้แผนยุทธศาสตร์กรุงเทพฯ เมืองอาหารปลอดภัย และเป็นไปตามนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ด้านมหานครแห่งความสุข ทั้งนี้ เพื่อกำหนดกรอบและทิศทางในการดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัยให้มีความต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้ตื่นตัวและตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยของอาหาร รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์งานด้านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร รวมไปถึงการจัดทำฐานข้อมูลจากสถานประกอบการทุกกลุ่มเป้าหมายจากทุกสำนักงานเขต ทั้งนี้เพื่อก่อประโยชน์ต่อประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยว รวมทั้งผู้ที่เข้ามาพักอาศัยจะได้รับการคุ้มครองสุขภาพจากการบริโภคอาหารปลอดภัย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปรับปรุง ยกระดับมาตรฐานด้านสุขลักษณะการจำหน่ายอาหารในสถานประกอบการอาหาร
๒. เพื่อตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพอาหารในสถานประกอบการอาหาร
๓. เพื่อตรวจสอบคุณภาพอาหารกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินและร้องเรียนด้านอาหาร
๔. เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์และวิสัยทัศน์ด้านอาหารปลอดภัยให้กว้างไกลและเหมาะสมกับสถานการณ์ และพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้เพื่อคุณภาพงานด้านอาหารปลอดภัย
๕. เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และความร่วมมือขององค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไปในเรื่องอาหารปลอดภัย
๖. เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค และสร้างความมั่นใจในการบริโภคอาหารที่สะอาดปลอดภัย

เป้าหมาย

๑. ร้อยละ ๗๘ ของอาหารที่ได้รับการสุ่มตรวจคุณภาพอาหารไม่พบการปนเปื้อนเชื้อโรค
๒. ร้อยละ ๙๕ ของอาหารที่ได้รับการสุ่มตรวจคุณภาพอาหารไม่พบการปนเปื้อนสารพิษ
๓. ร้อยละ ๑๐๐ ของความสำเร็จในการส่งเสริมให้สถานประกอบการอาหารมีการพัฒนาผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร ระดับดี

ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๒๐ ปี ระยะ ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) แผนปฏิบัติการราชการกรุงเทพมหานครประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนากรุงเทพมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๖ ปลอดภัยคนเมือง อาหารปลอดภัย เป้าหมายที่ ๑.๖.๕ กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีอาหารปลอดภัย ปราศจากเชื้อโรคและสารปนเปื้อน รวมทั้งเป็นโครงการที่สนับสนุนภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ตามแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักอนามัย

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๒

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ขออนุมัติโครงการฯ
๒. จัดทำแผนปฏิบัติงานและดำเนินการตรวจวิเคราะห์การปนเปื้อนเชื้อโรคและสารพิษในอาหารและน้ำในสถานที่เป้าหมาย ได้แก่ ตลาดสด ร้านอาหาร ศูนย์อาหาร ซูเปอร์มาร์เก็ต แผงลอยจำหน่ายอาหารริมบาทวิถีในจุดผ่อนผัน และโรงเรียน
 - การตรวจวิเคราะห์ภาคสนาม เป็นการตรวจวิเคราะห์เบื้องต้นด้วยชุดทดสอบภาคสนาม (Test kit) เพื่อการตรวจหาสารปนเปื้อนในอาหาร โดยใช้ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ของฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล อาสาสมัคร แล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม
 - การตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ โดยการเก็บตัวอย่างส่งสำนักงานชั้นสูงตรสารธารณสุข กรณีตรวจยืนยันผล และจ้างสถาบันการศึกษาหรือห้องปฏิบัติการเอกชน กรณีตรวจหาเชื้อโรคในอาหารและตรวจยืนยันผลยาฆ่าแมลงตกค้างในผักสด
 - รายงานผลการตรวจให้กองสุขาภิบาลอาหาร สำนักอนามัย ตามแบบที่กำหนด
๓. ดำเนินงานกิจกรรมเครือข่ายการสุขาภิบาลอาหารริมบาทวิถีโดยจัดประชุมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเครือข่าย
 - ๔. จัดทำแผนการออกตรวจเฝ้าระวังและประเมินความเสี่ยงการระบาดของโรคและการปนเปื้อนสารพิษของอาหารและน้ำ
 - ๕. ดำเนินการตรวจเฝ้าระวังและประเมินความเสี่ยงการระบาดของโรค และการปนเปื้อนสารพิษของอาหารและน้ำ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ตลาดสด ร้านอาหาร ซูเปอร์มาร์เก็ต อาหารริมบาทวิถี และโรงเรียน
 - ๖. ตรวจประเมินรับรองมาตรฐานสถานประกอบการด้านอาหารปลอดภัย
 - ๗. ดำเนินกิจกรรมสุขาภิบาลอาหารในพื้นที่
 - ๘. ดำเนินกิจกรรมเครือข่ายงานสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน
 - ๙. สรุปผลการดำเนินงาน รายงานให้กองสุขาภิบาลอาหาร สำนักอนามัย

งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒ สำนักงานเขตหลักสี่ แผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม งานควบคุมอนามัย หมวดรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายโครงการกรุงเทพฯ เมืองอาหารปลอดภัย เป็นเงิน ๗๐,๐๐๐.-บาท (หกหมื่นสองพันบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

๑. ค่าจัดซื้อตัวอย่างอาหาร

- ค่าตัวอย่างอาหารเพื่อตรวจวิเคราะห์หาการปนเปื้อนสารเคมี ๔ ชนิด ได้แก่

บอแรกซ์, ซาลิซิลิก, ฟอร์มาลดีไฮด์ และโซเดียมไฮโดรซัลไฟด์

(๙๒๐ ตัวอย่าง X ๒๕ บาท)

๒๓,๐๐๐.-บาท

รวมเป็นเงิน ๒๓,๐๐๐.-บาท

๒. ค่าอาหารทำการนอกเวลาราชการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล จำนวน ๑๒ คน ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันวันละ ๕ คน ปฏิบัติงานด้านการสุขาภิบาลอาหาร ตรวจสอบด้านกายภาพของสถานประกอบการเป้าหมายและเก็บตัวอย่างอาหาร ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ - เดือนมกราคม ๒๕๖๒ วันราชการปกติ (จันทร์ - ศุกร์) ตั้งแต่เวลา ๑๗.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. รายละเอียดดังนี้

- ข้าราชการ จำนวน ๓ คน

(๓ คน X ๔ ชั่วโมง X ๕๐ บาท X ๒๒ ครั้ง)

๑๓,๒๐๐.-บาท

- ลูกจ้างประจำ/ชั่วคราว จำนวน ๒ คน

(๒ คน X ๔ ชั่วโมง X ๕๐ บาท X ๒๒ ครั้ง)

๘,๘๐๐.-บาท

รวมเป็นเงิน ๒๒,๐๐๐.-บาท

๓. ค่าตอบแทนบุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจ่ายเงินค่าตอบแทนแก่บุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขในสังกัดกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ โดยให้นักวิชาการสุขาภิบาล จำนวน ๓ คน เจ้าพนักงานสาธารณสุข จำนวน ๒ คน และลูกจ้างประจำ/ชั่วคราว จำนวน ๒ คน ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกปฏิบัติงานตรวจสอบอาหารหาสารเคมีและจุลินทรีย์ที่ปนเปื้อนในอาหารของสถานประกอบการเป้าหมาย และตรวจแนะนำสุขลักษณะร้านจำหน่ายอาหารตามหลักการสุขาภิบาลอาหารในเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ วันราชการปกติ (จันทร์ - ศุกร์) ตั้งแต่เวลา ๑๗.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. ดังนี้

- นักวิชาการสุขาภิบาล จำนวน ๓ คน

(๓ คน X ๔ ชั่วโมง X ๒๐๐ บาท X ๔ ครั้ง)

๙,๖๐๐.- บาท

- เจ้าพนักงานสาธารณสุข จำนวน ๒ คน

(๒ คน X ๔ ชั่วโมง X ๑๒๕ บาท X ๔ ครั้ง)

๔,๐๐๐.- บาท

- ลูกจ้างประจำ/ชั่วคราว จำนวน ๒ คน

(๒ คน X ๔ ชั่วโมง X ๗๕ บาท X ๔ ครั้ง)

๒,๔๐๐.- บาท

รวมเป็นเงิน ๑๖,๐๐๐.- บาท

๔. ค่าดำเนินการกิจกรรมเครือข่ายงานสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน ๔,๐๐๐.-บาท

๕. ค่าดำเนินการกิจกรรมการพัฒนาตลาดสะอาดได้มาตรฐานอาหารปลอดภัย ๕,๐๐๐.- บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๗๐,๐๐๐.- บาท

(เจ็ดหมื่นบาทถ้วน)

/-๔- ทั้งนี้ ให้ถัวจ่าย.....

ทั้งนี้ ให้แล้วเฉลี่ยจ่ายตามความเป็นจริงในกรณียกโดยอดหนึ่งไม่เพียงพอ แต่ไม่เกินยอดงบประมาณที่ตั้งไว้

ปัญหาและอุปสรรค

๑. เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ
๒. ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ และไม่ตระหนักถึงสิทธิของผู้บริโภคในการเลือกซื้อและบริโภคอาหารที่ปลอดภัย
๓. ผู้ประกอบการด้านอาหารไม่ตระหนัก และไม่ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา และปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามมาตรฐานและสุขลักษณะที่ดี

ผลประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ประชาชนได้รับการคุ้มครองและเข้าใจในการเลือกบริโภคอาหารที่สะอาด ปลอดภัย
๒. สถานที่จำหน่าย สะสมอาหาร และอาหารริมบาทวิถี ได้รับการพัฒนาและยกระดับมาตรฐาน
๓. ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ องค์กรเอกชน ผู้ประกอบการและประชาชน เพื่อการพัฒนาด้านอาหารปลอดภัยอย่างยั่งยืน
๔. เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในด้านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นายประจวบ น้อยยามาศย์)
หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล

ลงชื่อ.....ผู้ควบคุมโครงการ
(นางสาวปัญชพัฒน์ หลักดี)
ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตหลักสี่

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นางขจีรัตน์ เจนาคม)
ผู้อำนวยการเขตหลักสี่

แผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๒
หมวดรายจ่ายอื่น รายการ/ค่าใช้จ่ายโครงการกรุงเทพฯ เมืองอาหารปลอดภัย
วงเงินงบประมาณ ๓๐,๐๐๐.-บาท
งานควบคุมอนามัย สำนักงานเขตหลักสี่

[illegible]